پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن قاز ـ قالپىندا تياناقتاندىرىپ، شىنايى يگەرىپ، ناقتى ىستەپ، ورنىقتىلىقتىڭ، داموۋدىڭ تاماشا جاعدايىن ۇزدىكسىز بەكەمدەۋ كەرەك

(باسى 1 ـ بەتتە)

جاڭا داموۋ كەزەڭىن تياناق ەتىپ، جاڭا داموۋ ۇستانىمىن دايەكتىلەندىرىپ، جاڭا داموۋ ارناسىن قالىپتاستىرىپ، داموۋ مەن حاۋىپسىزدىكتى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ مەن ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۋدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، قوعامدىق كەلەلى جاعداي ورنىقتى، حالىق تىنىش ٴومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشىرگەن، ەكونوميكا جوعارى ساپالى دامىعان تاماشا جاعدايدى ۇزدىكسىز بەكەمدەپ، پارتيا قۇرىلعاندىعىنىڭ 100 جىلدىعىن ۇزدىك ناتيجەمەن قۇتتىقتاۋ كەرەك. تۋى ايقىن تۇردە ساياسيدى دارىپتەۋگە تاباندى بولىپ، "ٴتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورىنداپ، ساياسي تۇجىرىمداۋ قابىلەتىن، ساياسي ٴتۇسىنۋ قابىلەتىن، ساياسي اتقارۋ قابىلەتىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، يدەيادا، ساياسيدا، ارەكەتتە شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىمەن وسكەلەڭ ٴبىر اۋىزدىلىقتى ساقتاپ، شينجياڭ قىزمەتىندە باستان ـ اياق دۇرىس ساياسي باعىتتى ساقتاۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ ۇزدىكسىز ورنىقتىلىعىن ساقتاپ، ساقتىق دابىلىن ۇزبەي قاعىپ، قىراعىلىقتى ۇنەمى ساقتاپ، زاڭمەن جونگە سالۋ تۋىن بيىك ۇستاپ، زاڭمەن جونگە سالۋ رۋحىن اسقاقتاتىپ، مەملەكەتتى جاپپاي زاڭمەن جونگە سالۋ تالابىن شينجياڭ قىزمەتىنىڭ ٴار سالاسىندا تياناقتاندىرىپ، قوعامدىق جونگە سالۋ تاسىلىندە ۇزدىكسىز جاڭالىق اشىپ، بىرگە قۇراتىن، بىرگە جونگە سالاتىن، بىرگە يگىلىكتەنەتىن قوعامدىق جونگە سالۋ ارناسىن قالىپتاستىرۋ كەرەك. ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋدى مىقتاپ يگەرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ سىندى وسى ارقاۋدى قاي ـ قاشان دا مىقتاپ شيراتىپ، سىرتتان كىرۋدەن ساقتانۋ، ىشتە قايتا بەلەڭ بەرۋدەن ساقتانۋ شارالارىن قاتايتىپ، قاداعالاۋ، ساقتاندىرۋ مەحانيزمىن ناقتى، ەگجەي ـ تەگجەيلى تياناقتاندىرىپ، ٴتۇيىندى وڭىرلەر مەن شەشۋشى بۋىنداردىڭ ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ويداعىداي يگەرىپ، وتانشىلدىق تازالىق ناۋقانىن ىلگەرىلەي ورىستەتىپ، سالاماتتىق علىم جالپىلاستىرۋ بىلىمدەرى مەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ بىلىمدەرى ۇگىتىن كۇشەيتۋ كەرەك. جوعارى ساپالى داموۋ جولىمەن بۇلجىماي ٴجۇرىپ، جاڭا داموۋ ۇستانىمىن تولىق، دالمە ـ ٴدال جاپپاي دايەكتىلەندىرۋ، جاڭا داموۋ ارناسىن قۇرۋعا قىزمەت وتەۋ جانە تۇعىسۋ بارىسىنداعى ورنىن ٴدال تابۋ، قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورمانى تەرەڭدەتۋ، داموعا جاڭالىق اشۋ ارقىلى دەم بەرۋدى جەدەلدەتۋ، ەرەكشە، باسىمدىقتى يە كاسىپ سالالارىن جەتىلدىرۋ، زورايتۋ، كوكتەمگى اۋىل شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسىن مىقتاپ يگەرۋ، ونەركاسىپتىڭ نەگىزىن كۇشەيتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋدى ىلگەرىلەتۋ، ىشكى قۇرىلىستارىن جەدەلدەتۋ، ساۋدا ـ ساتىق زات اينالىمىن جانداندىرۋ، تۇتىنۋدى جالپى بەتتىك جەبەۋ، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ساپالاندىرۋ، ساۋداگەر شاقىرىپ، قارجى ەڭگىزۋ سەرپىنىن ارتتىرۋ، فينانستىڭ، قازىنانىڭ، ساليقتىڭ تىرەكتىك، قامتاماسىزدىق رولىن ساۋلەلەندىرۋ، 10 ٴىرى كاسىپ سالاسىن ساپالاندىرۋ، كۇشەيتۋ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەۋدى، كەڭەيتۋدى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋمەن ٴونىمدى ۇشتاستىرۋدى ىلگەرىلەتۋ، ورنىقتى جۇمىستانىپ، كاسىپتىك ارتۋىن جەبەۋ، رەفورمانى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، ەسىك اشۋدى كەڭەيتۋ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن جەدەلدەتۋ، حالىق تۇرمىسىمەن تىعىز جاناسىپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى داموۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ٴوندىرىس حاۋىپسىزدىگى تومەنگى شەگىن مىقتاپ يگەرىپ، ٴوندىرىس حاۋىپسىزدىگى جاۋاپكەرشىلىك ٴتۇزىمىن قاتاڭ تياناقتاندىرىپ، حاۋىپ ـ قاتەردەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى كۇشەيتىپ، كومەسكى حاۋىپ ـ قاتەردى جالپى بەتتىك تەكسەرىپ اداقتاپ، ارناۋلى رەتتەۋ ـ جونگە سالۋدى تەرەڭدەتىپ، توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۋ ساقتىق جوباسىن كەمەلدەندىرىپ، باقىلاۋ ـ باسقارۋ بويىنشا زاڭ اتقارۋدى جانە حاۋىپسىزدىك قىزمەت وتەۋىن كۇشەيتىپ، اۋىر، ەرەكشە، ۇلكەن شىرعالاڭداردىڭ تۋىلۋىن باتىل تەجەپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ ٴومىرى مەن مال ـ مۇلكىنىڭ حاۋىپسىزدىگىن شىن مانىندە قورعاۋ كەرەك. پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسىن تىڭعىلىقتى ورىستەتىپ، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى قاعيدانى تۇسىنۋگە، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى سەنىمدى ارتتىرۋعا، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى ٴمورالدى اسقاقتاتۋعا، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى ۇمتىلا ىستەۋگە تاباندى بولىپ، پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋدى، يدەيانى ٴتۇسىنۋدى، ناقتى ٴىس ىستەۋدى، جاڭا جاعداي اشۋدى كورنەكتىلەندىرىپ، كۇندەلىكتى قىزمەتپەن تۇعىستىرۋعا، ۇدايى يگەرۋگە باسا ٴمان بەرىپ، پارتيانىڭ جاساماپاز نازارياسىن جەتە ۇيرەنىپ، جەتە ٴتۇسىنىپ، شىنايى تياناقتاندىرىپ، "مەن بۇقارا ٴۇشىن ناقتى ٴىس ىستەيمىن" امالياتتىق قيمىلىن ىلگەرىلەي، ويداعىداي ورىستەتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىن ٴتىپتى كوپ تابىس سەزىمىنە، باقىت سەزىمىنە، حاۋىپسىزدىك سەزىمىنە كەنەلدىرۋ كەرەك. شىنايى يگەرىپ، ناقتى ىستەپ، جاۋاپكەرشىلىكتى باتىلدىقپەن ارقالاپ، ىسكەرلىك كورسەتىپ، شىندىقتا جۇگىنىپ ناقتى ىستەۋ قىزمەت ستيلىن بارىنشا اسقاقتاتىپ، قابىلەت پەن بىلىكتىلىكتى ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، ٴبىرىنشى شەپكە ىلگەرىلەي بارىپ، جۇمىس باسىندا ٴىس ٴبىتىرىپ، ماسەلەلەردى بايقاپ، قيىن ماسەلەلەردى شەشىپ، كوكىرەك كەرنەگەن ىنتامەن كاسىپورىنداردى ۋايىمنان ارىلتىپ، قيىنشىلىعىن شەشىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسى ٴۇشىن ناقتى ٴىس ىستەۋ، يگى ٴىس تىندىرۋ كەرەك.

ٴماجىلىس «جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق كوميتەتىنىڭ جاڭا داۋىردە بيڭتۋان مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ تۇعىسا داموۋىن ىلگەرىلەتۋ جونىندەگى پىكىرى» قارارىن، "ۇرىمجى ـ سانجي ـ شىحىزى"، "كۇيتۇن ـ ماياتاۋ ـ شيحۋ" ٴوڭىرىنىڭ اتموسفەراسىنىڭ لاستانۋىنان ساقتانۋ، جونگە سالۋ قىزمەتىنىڭ جاعدايى جونىندەگى مالىمەتتى تىڭدادى.

ٴماجىلىس باسقا دا ىستەردى اقىلداستى.

شوكرات زاكىر، شاۋكەت يمىن، نۇرلان ٴابىلماجىن، ۋاڭ جۇنجىڭ، شۇي حايرۇڭ، ەركىن تۇنياز، تيان ۋىن، لي يفي، سارقىت اقان، جاڭ چۇنلين، ۋاڭ ميڭشان قاتارلىلار ماجىلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بيل شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمى قۇرىلعاندىعىنىڭ 20 جىلدىعى. ٴبىز وسىنى ورايى ەتىپ، ٴتوراعا شي جينپيڭنىڭ شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمىنا مۇشە ەلدەر جانە قاتىستى مەملەكەت باسشىلارىمەن كەلىسكەن ماڭىزدى ورتاق تانىمىن مۇقيات تياناقتاندىرىپ، شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمىنا مۇشە ەلدەردىڭ جانە قاتىستى ەلدەردىڭ جەرگىلىكتى ۇكىمەتىمەن بولعان قارىم ـ قاتىناستى، سەلبەستىكتى ونان ارى كۇشەيتىپ، حاۋىپسىزدىك، ەكونوميكا، گۋمانيتارلىق، ىندەتكە قارسى اتتانۋ سياقتى سالالارداعى اۋىس ـ كۇيىس پەن سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، ٴوزارا تيىمدىلىك جاساپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋدى جوعارىعا اسىرۋدى قالايمىز.

ۆلاديمير نوروۆ جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۋدا قول جەتكىزگەن تابىستارىن جوعارى باعالاپ، شينجياڭنىڭ ٴدىني سەنىم ەركىندىگىن قامتاماسىز ەتۋ، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ سياقتى جاقتاردا اتقارعان شارالارىن بەلسەندى باعالاپ، شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ جاعىندا جاساعان بەلسەندى ىزدەنىستەرىن جانە ٴوڭىردىڭ حاۋىپسىزدىگىن، ورنىقتىلىعىن قورعاۋعا قوسقان ماڭىزدى ۇلەسىن تولىق تۇراقتاندىردى. ول بىلاي دەدى: بىرنەشە كۇندىك ناقتى جەرلەردە ەكسكۋرسيالاۋ، تەكسەرۋ جۇرگىزۋ ارقىلى ٴبىز شينجياڭنىڭ قوعامى ورنىقتى، ۇلتتارى ىنتىماقتى، ٴدىن جاراسىمدى ەكەندىگىن، ەكونوميكاسىنىڭ دامىعاندىعىن، ٴتۇرلى ىستەرىنىڭ كوركەيىپ ـ گۇلدەنگەندىگىن، ٴار ۇلت حالقىنىڭ باقىتتى تۇرمىس كەشىرىپ جاتقاندىعىن كوردىك، اسىرەسە، شينجياڭ ٴدىني سەنىم ەركىندىگىن قامتاماسىز ەتۋ، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋ جانە قامتاماسىز ەتۋ، ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋ، نەگىزدىك قۇرىلىستار قۇرىلىسى، ەگىن، مال شارۋاشىلىعىن وسزامانداندىرۋ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن جەدەلدەتۋ سياقتى جاقتاردا تاماشا ناتيجەگە قول جەتكىزگەن. شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسى كورمەسى ەكسكۋرسيالاۋ، ساپارلاۋ ۇيىرمەسىنىڭ مۇشەلەرىنە تەرەڭ اسەر قالدىردى، لاڭكەستىك ـــ تۇتاس ادامزاتقا تونگەن قاتەر. كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعى شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ جاعىندا جاساعان بەلسەندى ىزدەنىسى بولىپ، حالىقارالىق قوعامدى ۇلگى الۋعا بولاتىن ۇتىمدى تاجىريبەلەرمەن قامدادى.

ۆلاديمير نوروۆ مىنالاردى ٴبىلدىردى: ٴارقايسى ەلدەردىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەرى مەن ديپلوماتتارىنىڭ ٴوز كوزدەرىمەن كورگەن شىندىعى جۇڭگونىڭ شينجياڭدا ايتىلمىش "ادامدىق ۇقىقتا قول سۇعۋ"، "ٴدىني كەمسىتۋ" جانە "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" جاعدايىنىڭ جوق ەكەندىگىن، "ٴناسىل جويۋ" دا جوق ەكەندىگىن تولىق دالەلدەدى. شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمى حاتشىلار باسقارماسى ٴوز باسىمدىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمىنا مۇشە ەلدەردىڭ جەرگىلىكتى ۇكىمەتتەرىنىڭ شينجياڭمەن ساياسي، ەكونوميكا ـ ساۋدا، علىم ـ تەحنيكا، مادەنيەت، وقۋ ـ اعارتۋ، ەنەرگيا، قاتىناس، ساياحات سياقتى سالالاردا سەلبەستىك ورىستەتۋىن ىلگەرىلەتەدى، اسىرەسە، "ٴۇش ٴتۇرلى كۇشكە" سوققى بەرۋ جانە ٴوڭىردىڭ بەيبىتشىلىگىن، حاۋىپسىزدىگىن جانە ورنىقتىلىعىن قورعاۋ سياقتى جاقتارداعى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، ٴار ەل حالقىنا بىرگە باقىت جاراتادى.

جۇڭگو ۇكىمەتى ەۋروپا ـ ازيا ىستەرى ەرەكشە ۋاكىلى لي حۇي، اۆتونوميالى رايون باسشىلارىنان شۇي حايرۇڭ، تيان ۋىن، لي شۋەجۇن قاتارلىلار كەزدەسۋگە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ەكونوميكالىق، تاريحي جانە مادەنيەت ەرەكشەلىگىنە ۇيلەسەتىن جاڭالىق اشۋ جولى، جاڭالىق اشۋ ۇلگىسى جانە جاڭالىق اشۋ مەحانيزمى جونىندە ىزدەنىس جاساپ، ۇلگى كورسەتۋ رايونىن علىم ـ تەحنيكا ٴتۇزىلىسى رەفورماسى مەن جاڭالىق اشۋ ساياساتىن اتقارۋداعى سىناق رايونى، جاڭالىق اشۋ، شارۋاشىلىق قۇرۋ ەكولوگياسىن ساپالاندىرۋدان ۇلگى كورسەتۋ رايونى، علىم ـ تەحنيكا جەتىستىكتەرىن كادەگە جاراتۋدان ۇلگى كورسەتۋ رايونى، جاڭادان گۇلدەنگەن كاسىپ سالالارىن شوعىرلاندىرۋدان ۇلگى كورسەتۋ رايونى، تيىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋداعى باستاماشى رايون، علىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ حالىقارالىق سەلبەستىگىندەگى باستاماشى رايون ەتىپ قۇرىپ شىعۋعا قۇلشىنۋ كەرەك. 2025 ـ جىلعا دەيىن، ۇرىمجى ـ سانجي ـ شىحىزى مەملەكەتتىك دەربەس جاڭالىق اشۋدان ۇلگى كورسەتۋ رايونى ٴتۇزىلىس ـ مەحانيزم، جاڭالىق اشۋ، شارۋاشىلىق قۇرۋ ورتاسى، ٴتۇيىندى كاسىپ سالالارى مەن ايگىلى ماركالاردى جەتىلدىرۋ، علىم ـ تەحنيكا جانە فينانس جۇيەسى، بىرەگەي دارىندىلاردى باۋراۋ سياقتى جاقتارداعى رەفورما امالياتىندا ەلەۋلى سەرپىلىسكە قول جەتكىزۋگە، شينجياڭدى بۇكىل ەلدەگى جاڭالىق اشۋ تيىندەگى ولكە ـ رايون قاتارىنا كىرۋگە باستاۋعا كۇش سالادى.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: قاتىستى ساياسات ـ شارالاردى بەلگىلەپ، قارتتاردىڭ زەردەلى تەحنيكادان پايدالانۋ جاقتارىندا ٴدوپ كەلگەن "سيفر جىلعاسى" ماسەلەسىن شەشىپ، قارتتارعا ٴتىپتى دە كەمەلدى، ٴتىپتى دە جاناسىمدى، ٴتىپتى دە تىڭ قولايلى قىزمەت وتەۋدى ونان ارى ازىرلەپ، قارتتاردىڭ ينفورماتسيالانعان داموۋ جەتىستىكتەرىنەن ورتاق يگىلىكتەنۋىنە مۇمكىندىك جاساۋ جونىنەن توتەنشە كەلەلى رەال ماڭىز الادى. توسىن وقيعالارعا شۇعىل توتەپ بەرۋ بويىنشا اتتانىسقا كەلتىرۋ جاعدايىندا قارتتارعا قىزمەت وتەۋ قامتاماسىزدىعىن ويداعىداي ىستەۋ كەرەك، زەينەتكەرلىك قۇرىلىمدارىنىڭ الەۋمەتتىك اۋماقتىق زەينەتكەرلىك قىزمەت وتەۋ قۇرىلعىلارىن جۇرگىزۋىنە قاتىناسۋىن قولداپ، جوعارى ٴونىمدى، قولايلى بولعان الەۋمەتتىك اۋماق زەينەتكەرلەرگە قىزمەت وتەۋ تورىن قۇرۋ كەرەك. قارتتاردىڭ كىرە ماشيناسىمەن ٴجۇرىپ ـ تۇرۋىنا قىزمەت وتەۋدى ساپالاندىرىپ، ٴتىپتى دە كوپ الەۋمەتتىك قاتىناسقا وترۋعا قولايلى شارا ازىرلەپ، تەمىر جول، تاس جول، جولاۋشى تاسمالى الاڭدارى مەن بەكەتتەرىندە ادام كۇشىمەن قىزمەت وتەۋ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، قارتتاردىڭ كۇندەلىكتى ٴجۇرىس ـ تۇرىسىنا قولايلىلىق جاساۋ كەرەك. ينتەرنەت جەلىسىندە ەمدەۋ بويىنشا قىزمەت وتەۋ ٴتارتىبىن ٴبىتىرۋدى قاراپايىمداستىرىپ، الەۋمەتتىك اۋماق، وتباسىلىق سالاماتتىق قىزمەت وتەۋ تۇرىن قۇرىپ، قارتتاردىڭ داعدىلى ەمدەلۋىنە قولايلىلىق جاراتۋ كەرەك. "ينتەرنەت جەلىسى + ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ" قولدانىلىمىن ساپالاندىرىپ، ينتەرنەت جەلىسىنەن تىس قاجەتتى ٴىس ٴبىتىرۋ ارناسىن بەلگىلەپ، قارتتارعا ۇيلەسەتىن زەردەلى تەرمينالدىق ونىمدەرمەن قامداۋدى كەڭەيتىپ، قارتتاردىڭ زەردەلەنگەن زەينەتكەرلىك قاجەتىن قاناعاتتاندىرۋ كەرەك.

ٴماجىلىس باسقا دا ىستەردى اقىلداستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ماڭىزدى بايىمداۋلارىنىڭ ادال اتقارۋشىسى، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىنىڭ تاباندى ىلگەرىلەتۋشىسى، جاڭا داۋىردەگى كوممۋنيستىك پارتيا مۇشەلەرىنىڭ اۋەلگى ماقسات پەن بورىشتان اينىماۋىنىڭ تاڭداۋلى ۋاكىلى، مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى ۋاكىلدەرىنىڭ ادالدىقپەن مىندەت اتقارۋىنىڭ ۇزدىك ۇلگىسى، جاڭا داۋىردەگى قوسىنان بوساعان اسكەريلەردىڭ ادالدىقپەن ٴوزىن ارناۋىنىڭ اۆانگارد ۇلگىسى، وتاندى ٴسۇيىپ، ارميانى قولداعان، شەكارانى قورعاعان "پامير قىرانى". لاچين بايەكە جولداستىڭ قاھارماندىق ەرلىك ٴىسى مەن ىزگى ٴىسى جاڭا داۋىردەگى كومپارتيا مۇشەسىنىڭ اۋەلگى ماقساتى مەن بورىشىن جاندى ٴتۇسىندىرىپ، قوسىنان بوساعان اسكەريلەردىڭ ادالدىقپەن ٴوزىن ارنايتىن شىنايى ىقىلاسىن تولىق ايگىلەپ، وتاندى ٴسۇيىپ، ارميانى قولداۋ ۇلگىسىنىڭ مەملەكەت قورعانىسىنا كوڭىل بولگەن، قولداعان ٴداۋىر كەلبەتىن ايقىن كورسەتتى.

حابارلاندىرۋدا مىنالار تالاپ ەتىلدى: لاچين بايەكە جولداستان ۇيرەنۋدى كەزەكتەگى قوس قولداۋ قىزمەتىنىڭ ماڭىزدى مىندەتى رەتىندە قاتاڭ يگەرىپ، ناقتى يگەرىپ، ۇيرەنۋ قيمىلىن پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسىمەن، پارتيا قۇرىلعاندىعىنىڭ 100 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋ جەلىلەس قيمىلدارىمەن، "تۋ ارقىلى جەتەكشىلىك ەتۋ، ٴبىر نيەتپەن ارماندى سومداۋ" جىلدىق قوس قولداۋ ۇگىت تاربيەسىمەن ۇشتاستىرىپ، لاچين بايەكە جولداستىڭ ىزگى ىستەرىن جاندى وقۋلىق ەتىپ، ارناۋلى تاقىرىپتىق ۇيرەنۋ، شوعىرلى زەرتتەۋ ـ تالقى جۇرگىزۋ، اڭگىمە وتكىزۋ، اۋىس ـ كۇيىس جاساۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى ونىڭ پارتياعا ادال بولعان ساياسي قاسيەتىنەن، وتاندى ٴسۇيىپ، ارميانى قولداعان ٴوزىن ارناۋ رۋحىنان، شەكارانى قورعاپ، شەكارانى كۇزەتكەن وتباسى ـ وتان ىنتا ـ ىقىلاسىنان، كوپ ٴۇشىن ٴوزىن ارناعان اسىل مىنەز ـ قۇلقىنان ۇيرەنۋ كەرەك. "وزات تيپكە قاراپ قاتار تۇزەۋ" سياقتى ۇيرەنۋ امالياتى قيمىلدارىن كەڭىنەن ورىستەتىپ، ينتەرنەت جەلىسىندە ۇيرەنۋ مەن ينتەرنەت جەلىسىنەن تىس ۇيرەنۋدى ٴوزارا ۇشتاستىرۋ فورماسىمەن، قالىڭ ارميانى، حالىقتى جاقسىدان ونەگە الۋعا تالپىنىپ، جىگەرلەنە العا باسىپ، ارميا مەن ۇكىمەتتىڭ، ارميا مەن حالىقتىڭ بولاتتاي بەرىك ىنتىماعىن ۇزدىكسىز بەكەمدەۋگە جۇمىلدىرۋ كەرەك.

حابارلاندىرۋدا مىنالار باسا دارىپتەلدى: لاچين بايەكە جولداستان ۇيرەنۋدى ۇيىمداستىرىپ ورىستەتۋدى قىزمەتتى تياناقتاندىرۋدى ويداعىداي يگەرۋمەن ۇشتاستىرۋ كەرەك. ٴار دارەجەلى قوس قولداۋ تاراۋلارى باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ قوس قولداۋ قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى بايىمداۋلارىن ىلگەرىلەي ۇيرەنىپ، مەملەكەتتىك قوس قولداۋداعى ۇلگىلى قالالارعا (اۋدان) اتاق بەرۋ جانە قوس قولداۋداعى ۇلگىلى ورىندار مەن جەكەلەردى ماداقتاۋ ـ سىلاۋ جينالىسىنىڭ رۋحىن دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، ارميا مەن ۇكىمەت، ارميا مەن حالىق قاتىناسىن ونان ارى نىعايتىپ، ارميا مەن حالىقتىڭ ٴبىر نيەتپەن ارماندى سومداۋىنىڭ قۇدىرەتتى بىرىككەن كۇشىن ۇيىستىرۋ كەرەك. ٴار دارەجەلى قوسىنان بوساعان اسكەريلەر ىستەرى تاراۋلارى مەن قوس قولداۋ جۇيەلەرى قوسىنان بوساعان اسكەريلەردى ورنالاستىرۋ، اسكەريلەردىڭ قوسىنمەن بىرگە جۇرگەن ٴۇي ىشىندەگىلەرىنىڭ جۇمىستانۋى، شارۋاشىلىق قۇرۋى، اسكەريلەردىڭ پەرزەنتتەرىنىڭ وقۋ ـ اعارتۋدا قامقورلىق جاساۋ سياقتى قىزمەتتەردى تىڭعىلىقتى جاقسى ىستەپ، قالىڭ قوسىنان بوساعان اسكەريلەردى لاچين بايەكەنى ۇلگى ەتۋگە، ەكونوميكالىق، قوعامدىق قۇرىلىستىڭ، داموۋدىڭ ٴارقايسى شەبىندە قۇلشىنا تالپىنىپ ىستەۋگە، تاعى دا تىڭ ەڭبەك سىڭىرۋگە تاربيەلەۋ، جەتەكتەۋ كەرەك. اسكەري بولىمدەر لاچين بايەكە جولداستىڭ ىزگى ىستەرىنەن ۇيرەنۋدى "قىزىل گەندى جالعاستىرۋ، ارميانى قۇدىرەتتەندىرۋ كەلەلى مىندەتىن ارقالاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەسىنە ەنگىزىپ، قالىڭ كوماندير ـ جاۋىنگەرلەردى پارتيانى ٴسۇيۋ، وتان ٴۇمىتىن اقتاۋ ىنتا ـ ىقىلاسىن بەكەمدەپ، حالىقتى ٴسۇيۋ، حالىق ٴۇشىن ىستەۋ باستى ماقساتىن ەستە بەرىك ساقتاپ، جەرگىلىكتى ورىنداردىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق قۇرىلىسىنا بەلسەندىلىكپەن ات سالىسىپ جانە كومەكتەسىپ، پارتيا قۇرىلعاندىعىنىڭ 100 جىلدىعىن ۇزدىك ناتيجەمەن قۇتتىقتاۋعا جەتەكتەۋ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

توڭكەرىستىك قۇرباندارды تەرەڭ ساعىنىشپەن ەسكە الدى

4 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى ۇرىمجى قالاسى حالىق باقشاسىندا تۇرعان شينجياڭ ٴار ۇلت حالقى توڭكەرىستىك قۇرباندار ەسكەرتكىش مۇناراسى اسقاق ايبىنىمەن بوي سوزىپ تۇر، ۇرىمجى قالالىق 41 ـ باستاۋىش مەكتەپتەگى 20دان استام وقۋشىلار ۋاكىلى رەتتى قاتار تۇزەپ، قولدارىنا اق كۇرەڭكەي ۇستاپ، شەكسىز قۇرمەت سەزىمىمەن قۇرباندار ەسكەرتكىشىنە قاراپ تۇرىپ قۇربانداردىڭ مۇراتىنا مۇراگەرلىك ەتىپ، ماڭگى توڭكەرىستىڭ ٴىزباسارلارى بولۋعا سەرت بەردى.

سانجي قالاسىنداعى ٴارقايسى مەكتەپتەر نەگىزگى تاقىرىپتىق كلاس جينى ساباعى، چيڭميڭ ولەڭدەرىن وقۋ، اڭگىمە ايتۋ، "مەنىڭ جۇرەگىمدەگى قاھارمان" قولمەن كوشىرىلگەن گازەت جاساۋ سياقتى فورمالاردى ۇشتاستىرىپ، "تاريحتى ەسكە ٴتۇسىرۋ، قۇربانداردى ەسكە الۋ" جەلىلەس قيمىلىن ورىستەتتى، قاتىناسقان ادام سانى 60 مىڭنان استى.

"بۇگىن وقىتۋشى ايتقان توڭكەرىستىك سوعىس اڭگىمەلەرىن ەستىپ، سول ٴبىر سوعىس ٴورتى لاۋلاعان جىلدارعا دەگەن تۇسىنىگىم تەرەڭدەدى، ەرلىكپەن قۇربان بولعان قاھارماندارعا شەكسىز قۇرمەتىم ارتتى. مەن قاھارماندىق رۋحتى جالعاستىرىپ، جاقسى ۇيرەنىپ، ەرجەتكەندە وتان ٴۇمىتىن اقتايمىن"، ـ دەدى سانجي قالالىق 13 ـ باستاۋىش مەكتەپتىڭ 4 ـ جىلدىعىنىڭ وقۋشىسى ما جياچىن.

سانجي قالاسىنداعى ورتا، باستاۋىش مەكتەپتەر جەرگىلىكتى ورىنداعى قىزىل بايلىقتان تولىق پايدالانىپ، قالىڭ پارتيالى وقىتۋشىلارعا ناقتى كورىنىستىك پارتيا ساباعىن اشتى. پارتيالى وقىتۋشىلار قىزىل بازالاردى ارالاپ، شۇعىلالى تاريحتى ەسكە ٴتۇسىرىپ، قاھارمانداردىڭ ىزگى ىستەرىنەن ۇيرەندى، "وقىتۋشى رەتىندە، توڭكەرىستىك قۇربانداردىڭ ۇلەس قوسۋ رۋحى مەن تاماشا ستيلىن ٴبىلىم بەرىپ، ادام تاربيەلەۋدەگى ٴىس جۇزىندىك ارەكەتپەن توعىستىرىپ، قىزىل گەندى ۇرپاقتان ـ ۇرپاققا جالعاستىرامىز"، ـ دەدى سانجي قالالىق 9 ـ ورتا مەكتەپتىڭ وقىتۋشىسى لين حۇي.

4 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى شينجياڭ راديو ـ تەلەۆيزيا داشۋەسى "چيڭميڭدە قۇربانداردى ەسكە الىپ، وتانشىلدىق سۇيىسپەنشىلىكتى نىعايتۋ" اتتى قيمىلدى ۇيىمداستىرىپ ورىستەتتى. وقىتۋ دىستەرى 2 ـ پارتيا ياچەيكاسىنداعى، وقىتۋ دىستەرى 3 ـ پارتيا ياچەيكاسىنداعى پارتيا مۇشەلەرى توڭكەرىستىك قۇربانداردىڭ بەينە ەكرانىن كورىپ، قاھارمان تۇلعالاردىڭ اڭگىمەلەرىن بايانداپ، تۇسىنىكتەرىن، اسەرلەرىن اڭگىمەلەدى. وقىتۋ دىستەرى پارتيا باس ياچەيكاسىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، قاشقار وقىتۋ شۋەيۋانىنىڭ ورىنباسار باستىعى ۋاڭ تيڭتيڭ بىلاي دەدى: "ٴبىز ساباقحانا وقىتۋىنىڭ يدەيالىلىعى مەن تارتىمدىلىعىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، وقۋشىلاردى پارتيانىڭ تاڭداۋلى ستيلىن جالعاستىرىپ جانە ساۋلەلەندىرىپ، رۋحاني تامىردى ۇزبەي جالعاستىرىپ، ەكپىندەي ىلگەرىلەۋگە كۇش ـ قۋات قابىلداۋعا باستايمىز".

ينتەرنەتتە ازا تۇتىپ، كوڭىل كۇيىن ٴبىلدىردى

توڭكەرىستىك قۇربانداردى ەسكە الۋ ٴۇشىن، قاشقار داشۋەسى چيڭميڭدە قاھارمانداردى ەسكە الۋ قيمىلىن ىلگەرىلەي ورىستەتىپ، قالىڭ وقىتۋشى ـ وقۋشىلاردى توڭكەرىستىك قۇرباندار رۋحىن جالعاستىرۋعا، شينجياڭدى كوركەيتىپ، شەكارانى ورنىقتىرۋدىڭ جالعاستىرۋشىلارى بولۋعا جىگەرلەندىردى.

چيڭميڭ قارساڭىندا، قاشقار داشۋەسىنىڭ وقىتۋشى ـ وقۋشىلار ۋاكىلدەرى تاشقورعان تاجىك اۆتونوميالى اۋدانىنا بارىپ ٴداۋىر ۇلگىسى لاچين بايەكە قۇربانىنا ازا ٴبىلدىرىپ، ونىڭ ۇيىندەگىلەرگە امانداسىپ، حال سۇرادى. مەكتەپ تاعى "توڭكەرىستىك قۇربانداردى ەسكە الۋ اسەرى"، "لاچين بايەكەنىڭ قاھارماندىق ىزگى ىستەرىن ۇيرەنۋ اسەرى" قيمىلىن ورىستەتتى، ينتەرنەتتە قۇربانداردى ەسكە الۋدا، 12 ساعاتقا جەتپەيتىن ۋاقىتتا، قالدىرعان لەبىز 7000 ادام ـ رەتتەن استى.

توقسۋ اۋدانىنىڭ ليشۇي باستاۋىش مەكتەبىندە 100دەن استام وقۋشى جانە جەجياڭ ولكەسى ليشۇي قالاسى چيڭيۋان اۋداندىق 2 ـ تاجىريبە باستاۋىش مەكتەبىمەن بىردەي ۋاقىتتا ساباق ٴوتۋ ٴادىسى ارقىلى "قۇربانداردى بىرگە ەسكە الۋ، ساعىنىشتى بىرگە جەتكىزۋدى" نەگىزگى تاقىرىپ ەتكەن چيڭميڭ قيمىلىن ورىستەتىپ، قىزىل توڭكەرىستىك اڭگىمەلەردى بايانداۋ، وتانشىلدىق اندەرىن شىرقاۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى وقۋشىلاردى ٴىس جۇزىندىك ارەكەتپەن وتانشىلدىق سۇيىسپەنشىلىكتى كۇشەيتىپ، وتان ٴۇمىتىن اقتاۋ مۇراتىن ورناتۋعا جەتەكتەدى.

ارەكەتتەرى ارقىلى توڭكەرىستىك قۇرباندارعا قۇرمەت ٴبىلدىردى

3 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىق داشۋەسى حيميا ينجەنەرياسى شۋەيۋانى "توڭكەرىستىك اعا بۋىنداردىڭ ەڭبەكتەرىن ەسكە الىپ، اۋىل شارۋاشىلىق داشۋەسىنىڭ قىزىل گەنىن جالعاستىرۋ" پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق پارتيا كۇنى قيمىلىن، وداق كۇنى قيمىلىن ۇيىمداستىرىپ ورىستەتتى.

"ٴبىز قۇرباندارعا ازا ٴبىلدىرىپ، ساعىنىشىمىزدى جەتكىزىپ، وقىتۋشى ـ وقۋشىلاردى ولاردىڭ بويىندا نۇر شاشقان مۇرات، سەنىم ساۋلەسىن ەستە بەرىك ساقتاپ، قىزىل گەندى ويداعىداي جالعاستىرىپ، داڭقتى ٴداستۇردى ويداعىداي ساۋلەلەندىرىپ، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى قاعيدانى تۇسىنۋگە، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى سەنىمدى ارتتىرۋعا، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى ٴمورالدى اسقاقتاتۋعا، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى ۇمتىلا ىستەۋگە باستايمىز"، ـ دەدى شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىق داشۋەسى حيميا ينجەنەرياسى شۋەيۋانى پارتكومىنىڭ شۇجيى ما جىجياڭ.

قاعىلىق اۋداندىق 9 ـ ورتا مەكتەپ ورىستەتكەن "ٴبىر دانا سالەم حات اۋەلگى ماقساتتى ەڭگەرتتى" قۇرباندار سالەم حاتىن وقۋ قيمىلى وقۋشىلار اراسىندا قىزۋ اڭىس قوزعادى. كوممۋنيستەردىڭ وتباسى ـ وتان سۇيىسپەنشىلىگىنە تولى قۇربانداردىڭ سالەم حاتتارى وقۋشىلاردىڭ جان دۇنيەسىن تەبىرەنتتى. "ٴبىزدىڭ قازىرگى تاماشا تۇرمىسىمىز اعا بۋىنداردىڭ ٴومىرىنىڭ بوداۋىنا كەلگەن. قۇرباندار ارامىزدان الىستا كەتتى، الايدا ولاردىڭ رۋحى مەن جىگەرىن ٴبىز جالعاستىرىپ، ساۋلەلەندىرە بەرەمىز!"، ـ دەدى وسى مەكتەپتىڭ وقۋشىسى زاينۇر ۋبۇلقاسىم.

(ٴتىلشى جاۋ شيىا، ەرىكتى تىلشىلەر گۋان ليچيۋڭ، جاڭ يجياڭ)